

Roll No.....

Signature of Invigilator

Paper Code

BV-401

पतंजलि विश्वविद्यालय
University of Patanjali
Examination May-June-2023
बी.ए. व्याकरणम्, चतुर्थसत्रम्
संस्कृतव्याकरणम् (7)

होरात्रयम्

पूर्णाङ्कः 70

निर्देश : अस्य प्रश्नपत्रस्य सप्तत्यङ्काः निर्धारिताः सन्ति, अङ्कनिर्देशः प्रतिखण्डं द्रष्टव्यः, सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।

1. पृष्ठेषु पञ्चसु सूत्रेषु त्रयाणां काशिकारीत्या व्याख्यानम्। (5 x3 =15)

- (1) न षट्स्वस्त्रादिभ्यः (2) षिद्गौरादिभ्यश्च
(3) साऽस्य देवता (4) युष्मदस्मदोरन्यतरस्यां खञ्च
(5) सोदराद्यः

2. पृष्ठेषु सप्तसु सूत्रेषु पञ्चानां पदकृत्यम्। (3 x5 =15)

- (1) अजाद्यतष्टाप् इत्यत्र अजादिग्रहणं किमर्थम् ?
(2) पुंयोगादाख्यायाम् इत्यत्र पुंयोग-आख्यापदयोः प्रयोजनं किम् ?
(3) लुबविशेषे इत्यत्र अविशेष इति किम् ?
(4) घञः सास्यां क्रियेति जः इत्यत्र घञ् इति किम् ?
(5) 'तस्मिन्नणि च युष्माकास्माकौ' इत्यत्र तस्मिन्नणि चेति किम् ?
(6) संज्ञायां शरदो वुञ् इत्यत्र संज्ञायामित्यत्र प्रयोजनं किम् ?
(7) 'विध्यत्यधनुषा' इत्यत्र अधनुषेति किम् ?
(8) षत्वतुकोरसिद्धवचनं किमर्थम्?

3. पृष्ठेषु सप्तसु वार्तिकेषु पञ्चानां व्याख्यानम्। (3 x5 =15)
- (1) वृद्धैर्वृधुषिभावो वक्तव्यः (2) पत्राद्वाह्ये
(3) वा गोमयेषु (4) फल्गुन्यषाढाम्यां टानौ वक्तव्यौ
(5) पृथिव्यां जाजौ (6) उपमानात्पक्षात् पुच्छाच्च
(7) असितपलितयोः प्रतिषेधः
4. प्रदत्तासु तिसृषु कारिकासु द्वयोर्व्याख्यानम्। (5 x2 =10)
- (1) आकृतिग्रहणा जातिर्लिङ्गानां च न सर्वभाक्।
सकृदाख्यातनिर्ग्राह्या गोत्रं च चरणैः सह॥
(2) अकर्षात् पर्पादेर्भस्त्रादिभ्यः कुसीद सूत्राच्च।
आवसथात्किशरादेःषितः षडेते ठगधिकारे॥
(3) अमेहक्वतसित्रेभ्यस्त्यब्विधिर्योऽव्ययात् स्मृतः।
निनिर्भ्या ध्रुवगत्योश्च प्रवेशो नियमे तथा॥
5. प्रदत्तेषु पञ्चसु शब्देषु/शङ्कासु त्रयाणां सिद्धि/समाधानम्। (5 x3 =15)
- (1) कुरुचरी (2) तैलम्पाता
(3) लालाटिकः सेवकः (4) सूरी
(5) श्वश्रूः

-----X-----